

Gräsrotternas kärlek till sporten

I en allt mer kommersialiserad fotbollsvärld letar Nima Djohari-Taimouri efter gräsrotterna och talar om supporterskap i en allt mer elitinriktad ungdomsidrott. Tvärdrag har träffat fotbollens fotfolk, där passionen för sporten finns oavsett pengarna.

– Fotboll är glädje, det är det som betyder något, säger Charly Vera, 22 år gammal och med ett förflutet som fotbollshopp från Bredäng, en förort söder om Stockholm.

– Kärleken till fotbollen börjar ändå i parkleken. Det börjar på gården utanför. När du träffar alla dina vänner från klassen, från skolan, får nya vänner, spelar matcher med dem. Man testar varandra liksom.

Vi är mitt uppe i ett samtal om proffsdrömmar, elitsatsningar, och vad kärleken till fotboll egentligen är.

– Det är den kärleken som växer mellan vänner som spelar boll, och det är ju bara en boll, en lek. Om det sen leder till att vilja bli proffs och att ha de här drömmarna, är en annan femma, fortsätter Charly.

23 minuter bort med tunnelbanan, vid Fridhemsplan i Stockholm, sitter ett gäng gubbar på det klassiska ölhaket Dovas.

– Jag var väl inte en sån fotbollsspelare som har haft fotbollsskor och sådant, men att titta på riktigt fin fotboll, det är en njutning, säger Ronny Mörk, sekreterare i supporterklubben Swebees. Swebees stödjer Londonlaget Brentford i division tre och bildades ”en trist förvinterdag 2004” av några ”knäppgökar” vid bardisken på Dovas.

Vad är det som är det fina med fotboll? Vad är grejen?

– Det är väl gemenskapen med hela publiken och stämningen där. Man är engagerad, det tycker jag.

Charly och Ronny befinner sig i två helt olika faser i livet. Charly har nyligen lagt fotbollen på hyllan efter 17 års spe-

lande, Ronny är äldre och hans fru sitter och lyssnar nyfiket under intervjun. Den ene med långtgående proffsdrömmar, den andre som nöjt sig med att titta på. Men frågan är om de känner samma kärlek till fotbollen.

– Jag spelade fotboll en gång i tiden, men sedan tog vänsterfoten slut, den stukades för många gånger, och två revben rök, då lade jag ner min karriär. berättar Per Maxe, stammiss på Dovas.

Hade du proffsdrömmar, eller var det på kul?

– Det var annorlunda jämfört med idag. Då kunde man stå ute på gården, fyra–fem grabbar, och spela en-mål. Det var bara en kul grej, och en boll är till för att jagas. Får var och en sin egen boll, ja då är det inte lika roligt längre. Nä, det var bara för nöjes skull. Man sågs ett par grabbar och så spela man. Och sen blev det ju det här med Linden (lag i söderförorterna Högdalen/Bandhagen) då. Men det där organiserade, det tröttnade jag på ganska snabbt. Man skulle passa tider och då var det roligare på gården, säger Per.

Samma kärlek som Charly berättar om, men med 40–50 års längre erfarenheter.

Vad är det för drömmar, de här proffsdrömmarna?

– Jag tror att alla drömmer om att bli proffs som grabb. Att spela i landslag är det högsta man kan nå i sin karriär, säger Charly.

Han berättar om drömmarna om storklubbarna i Spanien och Italien, om hur han då han blev äldre och flyttade drömmarna ”närmare” till Allsvenskan och Superettan.

– Jag har sett många vänner och bekanta bli proffs och lyckas. Samtidigt har jag sett väldigt, väldigt många talanger som inte fått chansen, fortsätter han.

Det är här vi kommer något ruttet på spåret.

– Du kan kolla på svenska landslaget. Hur många invandrare finns där? Det är Zlatan som är bäst, men nästan den enda med invandrapåbrå. Tänk dig om du skulle hitta fler såna talanger runt om i Stockholm, över hela Sverige.

Salar Rashid bor också i Bredäng och är gammal fotbollstalang. Salar menar att fotboll har en rättviseaspekt.

– Det har funnits en historisk kamp inom fotbollen i bör- →

Salar Rashid i pojkrummet i Bredäng i Stockholm.

jan av 1900-talet. Det var arbetaridrotten mot borgaridrotten, liksom.

Men det här var väl ingenting som du gick omkring och tänkte på när du var tolv-tretton år?

– Nej självklart inte. Men När man är tolv-tretton-fjorton år tänker man att "jag vill bli som Ronaldo och som Zinedine Zidane". Det är det enda mål du har.

Är fotbollen ett klassamhälle i sig?

– Ja. Jag vet inte, alltså. I många socioekonomiskt svaga familjer har föräldrarna oftast inte så mycket tid med sina barn och deras fritid, säger Salar.

– Pojkarna härifrån förorterna har lättare att bli utnyttjade. När vi spelade sket de [tränare och klubbledning] i om det var kallt; grusplanerna kunde vara helt isiga, något som man kan få svåra knäskador av. De lag som jag spelade i, som Essingen eller Vasalund, består av arbetarungar. Medan om man kollar Bajen, Djurgården, Brommapojkarna är det oftast etniskt homogent. Mycket svenskar, och kanske tre-fyra invandrarungar som är värvade dit!

Salar berättar vidare om hur han för att finansiera utrustningen som fjortonåring var tvungen att skriva på kontrakt för att överhuvudtaget få spela med sitt lag under säsong. Något som lett till att FIFA har ändrat reglerna så att ingen under sexton år får kontrakteras. Ungdomsklubbarna är rädda att förlora talanger till andra lag, eftersom en pojkspelare kan säljas för kanske 10 000 kronor.

Bilden av ett vi och dom, av en etnifiering av fotbollen, förstärks när Tvärdrag talar med Baran Coskun, 23-årig Bredängsbo som kom till Sverige som treåring. Han spelar fotboll i division tre med Älvsjö AIK. Han berättar hur stolt han tog på sig uppgiften som lagkapten för ett "svenskt" lag vid 19 års ålder. Det är inte vanligt att invandrarungar blir lagkapten i "svenska" lag.

PÅ DOVAS BERÄTTAR MÄNNEN i Swebees om sin verksamhet.

– Vi har möten ungefär en gång i månaden, och sen åker vi till Brentford och tittar på matcher. En del av oss har varit där 30-40 gånger när Brentford spelat. Vi har väl ungefär 150 medlemmar för tillfället, säger Ronny.

Varför just Brentford?

– I princip blev några av oss oense om Brentford var ett Londonlag, förklarar Percy Bladh, klubbens ursprungliga sekreterare.

– Jag hade passerat arenan ett halvår innan och visste att det ligger en fotbollsarena där, och taxichauffören hade sagt att det är Brentford. Så jag envisades. En av oss skulle åka över till London strax därefter, sökte sig ut till Brentford, hittade arenan och blev som sagt väldigt förtjust. Bland annat för att det fanns en pub i varje hörn av arenan, säger Percy.

Efter det trevliga mötet beslutade de att starta en svensk supporterklubb för Brentford. Det lockade att inte hålla på de stora lagen. Hellre märkbar än en droppe i havet, som de resonerade, enligt Percy.

Christer Åkesson, ordförande för Swebees, berättar om klubbens "medlemsvård" med fester flera gånger per år för →

Swebes kärntrupp utanför sitt stamlokus vid Fridhemsplan i Stockholm.

”Medlemsavgiften i till exempel Bajen är två lax om året, vilken arbetarunge kan pröjsa det?”

medlemmarna, bland annat brukar man träffas och grilla på sommaren. Traditionellt föreningsliv som har vuxit fram i en ganska sliten miljö.

I Bredäng fortsätter Salar sina reflektioner över fotbollens roll.

– I laget jag spelade i hade alla en liknande bakgrund. Det var ungar från Tensta, Skärholmen och Husby. Jag vet inte hur det blev så, men alla samlades där, för att det var mycket svårare att få komma in i etniskt ”svenska” lag. De svenska lagen hade mycket bättre organisationskultur, allting var ”pam-pam”, medan vi, vi blev liksom bara utnyttjade. Vi spelade inte på lika villkor.

Även ekonomin blev en segregerande faktor.

– Medlemsavgiften i till exempel Bajen är två lax om året, vilken arbetarunge kan pröjsa det?

Skulle du säga att alla inte har möjlighet att spela fotboll idag?

– Ja. Men så är det inte bara i fotbollen. Problemet handlar också om makt och tid. Förortsungar har inte föräldrar som har tid att stötta dem att kunna spela fotboll på lika villkor, säger Salar.

Har den romantiserade ”arbetarsporten” fotboll blivit något som arbetarklassens ungar inte självklart har möjlighet att delta i? I alla fall inte om man vill ta steget upp från gårdar och parklekar.

– Jag tycker att fotbollen är så pass kommersiell idag att det inte längre handlar om sport, säger Salar. Det har blivit en fet marknad. De köper en spelare för 200 miljoner och säljer honom för en miljard, det är vad det handlar om. Alla vill ha den där prislappen och kontraktet där det blir några hundra miljoner per år, fortsätter Salar.

PÅ DOVAS BERÄTTAR MÄNNEN om hur de brinner för fotbollen, hur Swebees ser till att vara i London på viktiga matcher som säsongavslutningen för några helger sedan. Att grundintresset är fotboll som sport. Att det inte går att byta lag. Det skulle vara som otrohet. De nämner att de förhandlar om att bli delägare i Brentford. Med tanke på utvecklingen inom fotbollen de senaste åren, där supportrar som en reaktion

på att miljardärer köpt upp lag som ”leksaker”, frågar jag hur Swebees-gänget ser på framtiden för klubb fotbollen.

Kommer supportrarna att få mer att säga till om, eller kommer det att fortsätta att kommersialiseras?

– Man kommer att ta sitt förnuft till fånga, för idag rusar kostnaderna för spelarna iväg på ett hysteriskt sätt. De flesta av de engelska lagen är tyngda av sina skulder, och det är nog detsamma i Sverige. Alla fotbollslag överdriver sina inköp, de har egentligen ingen ekonomisk täckning. Samtidigt sjunker besöken på arenorna i Sverige, det gör det inte på samma sätt i England. Tvärtom många gånger, säger Percy.

Han förklarar att Brentford ligger strax under 7 000 åskådare per match, vilket är mycket mer än svenska division tre-lag. Utvecklingen i England är inte lika långt gången som i Sverige, men i båda fallen överbetalas spelare. Per Maxe fyller i att Brentford för tre år sedan var tvungna att sälja halva laget, och att man trots 22 nya spelare lyckades ta sig upp till division tre och hänga kvar.

Christer Åkesson tror att det på grund av alla ”pengar som egentligen inte finns” som cirkulerar i fotbollsvärlden, samtidigt som arenorna avfolkas, kommer att leda till att de trogna supportrarna få ganska mycket att säga till om i framtiden.

Var är gräset grönast?

– Gräset är grönast när vi är på plats och tittar på Brentford, svarar Christer.

– På hemmaplan kanske, säger Baran. Det var här drömmarna började och slutade, fyller han i vid fotograferingen.

Min sista fråga går till Charly.

Vad betyder fotbollen nu när du slutat spela?

– Fotbollen kommer jag alltid att vara tacksam för, och det kommer alltid att vara en räddning för mig. För den var en räddning från kriminaliteten, liksom. Fotboll är en stor del av mitt liv, det kommer den att vara tills jag dör, det ligger i mina rötter. Min pappa var proffs i Chile. Fotboll, det är livet.

NIMA DJOHARI-TAIMOURI

Bor i Kista, aktiv i SSU och ledamot av Tvärdrags redaktionskommitté.

JULIA WAGNER

Fotograf, baserad i Stockholm.

Baran och Charly på bollplanen där allting startade och slutade för deras del.